

Universitätsbibliothek Paderborn

Defensio Abbatiæ Imperialis S. Maximini

Zyllesius, Nicolaus

Treveris, 1638

Art. 4. Non probari posseßionem Archiepiscopi per depositionem testium,
sed contrarium.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14268

stat ex ratione deductatum nullatum ac iniustitiæ.

Non acquisiuisse de facto, constat ex statu Monasterij continuato, atque ex ipsius Documentis, tam præcedentibus, quam subsequentibus eandem status continuationem probantibus.

Ac specialiter probatur per ipsum Maximiliani I. Diploma, quo eis concessum est, ut infeudarent Imperatoris nomine, utque eius vicem eo in facto gererent, quod incompatibile est cum possessione rei, ipso voto teste, loco supra citato.

Probatur deinde per seriem continuam actuum infeudationum post idem Diploma ad hominum mutationes renouatarum, ac fidelitatem Imperatori præstitarum, quam vide sub N. 51. & seqq.

In quibus ab Impetrazione eiusdem Diplomatis usque ad Ioannem Isenburgicum, sub quo lis ista Spirensis coepit, continuo ac perpetuo tenore per Archiepiscopos infeudationes sive inuestituræ Abbatibus traditæ fuerunt Imperatoris nomine, tanquam eiusdem commissarios, ac reciprocè Abbates Imperatori fidem iurauerunt in manibus ipsorum Archiepiscoporum, in dictâ Commissariorum qualitate, ipsis Archiepiscopis ista non solum videntibus & scientibus, sed & præstantibus, facientibus & exercentibus. habes acta omnia successiuæ sub N. 51. & seqq.

Dic age quos possessores actus, dominicalis pro Imperatore iuris, pro Abbatibus immediatae sub eodem dominio dependentia, substancialiores habere queas istis, in quibus ipsa dominiorum, tam directi, quam utilis respectiue recognitio versatur, ac ipsorum eorundem dominiorum possessio renouatur, reiteratur, traditur, teste inuestituræ definitione?

Sed & in ipso cœpti processus Spirensis puncto, in quo votum istud confessum fuisse prætenditur, videre dignum est, qualiter ipse Ioannes Isenburgicus Archiepiscopus (cuius duœ ille idem processus suscepimus fuit) eandem inuestituram tradiderit eodem Imperatoris nomine, ac expressè profiteatur, se Commissarium esse, ex parte eius id facere, & tanquam mandatum habentem, ac deinde, qualiter illo suscipiente, Abbatis procuratores iuramentum fidemque Imperatori Imperioque præstent, sub N. ....

Item & dignum est videre eiusdem Isenburgici representationem Imperatori factam, quâ asserit Abbatiam immediate Imperio Imperatoriique subesse, à nemine alio dependere. *Parte I. cap. 1. Sect. 2.*

Ista sunt præclara & ex istis egregiam possessionem habes, unde dominij præscriptionem Archiepiscopis construas.

Stali qui actus ad Iurisdictionis, dominij sive Iurisdictionalis possessionem inducendam spectandi sunt, ut spectari debere magno molimine exaggerat votum, nunquid isti Maximilianorum possessionem in vniuersum firmiter stabiliri?

Iacta nunc tuas in Conuentibus comparitiones, rusticorum rumores, collectarum distributiones, quâ fronte illa tanquam in subditos usurpes, qui perpetuo rerum fluxu, fassus es, & agnouisti subditos non esse, illos non ad te, sed ad Imperatorem Imperiumq; Dominij iure pertinere.

Art. 4. Non probari possessionem Archiepiscopi per depositiō- nem testium, sed contrarium.

EX testium, qui in Spirensi illo processu auditu sunt, depositione, facta aliqua corrasit voti auctor, nempe hæc, quod Abbas dicatur venisse ad conuentus

Prouinciales Treuirense, quod vulgo habitus sit pro Prælato Treuirense, quod ei impositæ sint collectæ, nullo actu specificato, nullis qualitatibus, circumstantijsque temporis, causæ, loci, expressis.

Illud igitur omne est, quod ex testium depositione in fauorem prætentonis Archiepiscopalis confici potuit. Neque quicquam ultra habet.

Ethinc, scilicet, infertur possestio immemorialis & præscriptio vniuersalis Dominij, feudorum, iudicationis, Iurisdictionis Abbatiaæ Sancti Maximini, reclamantibus rebus iudicatis, centenis Imperatorum & Regum Diplomaticis, omniumque iurum exercitijs contrarijs. Quis non miretur scriptoris leuitatem?

Verum antequam ad illa respondeo, illud reuocandum in memoriam, Abbatem Sancti Maximini, qui Anno MDLVI. quando testes in causâ illâ producebantur, erat Petrus de Luxemburgo, neque liti huic generatum, neque in specie illi testium productioni, aut eorum iure iurando, per se, vel procuratorem suum interfusse, neque articulos vidisse, prout iuris est.

Ad hæc ex actis dicti processus deprehenditur, quod testes in hac causâ ab Archiepiscopo produceti, non modo omnes illius Vasalli aut subditi fuerunt, sed etiam plerique Ministri eius domestici aut peculiaribus officijs ipsi obstricti, hi nimirum?

Maximinus Pergener Officialis Archiepiscopi eiusdemque Aduocatus Ioannes Duingni, siue Duinthin Scholasticus Palatiolanus & Archiepiscopi ibidem Cellerarius. Georgius Leye, Decanus Confluentinus & Archiepiscopi Sigillifer. Ioannes Castner, Scholasticus & Canonicus Confluentinus qui XXXV. annis in aula Archiepiscopali seruierat. Michaël Staut à Limpurg, Archiepiscopi Consiliarius. Nicolaus ab Enschringen itidem eius Consiliarius. Philippus à Reiffenberg, Officiatus Archiepiscopi in Cochem. Georgius ab Eltz Senior Officiatus eius in Baldeneck, Bartholomæus Kieselback, iudicij aulici Electoralis Secretarius.

Hi tales, & adeo obstricti Archiepiscopo testes, & meritò suspecti in ijs, quæ pro Archiepiscopo deposuerunt, palam pro libertate Monasterij testimonium dixerunt.

Interrogati enim à Commissario Cæsareo de veritate Articulorum, quos Fiscus proposuerat, & quidem de primo, testis primus testatus est, Abbatem in titulo gestare verba: *Dei gratia*, Secundus, se semper audiuisse illum habitum pro membro Imperij. Tertius, se vidisse missivas, mandata & processus à Moguntinâ Cancellariâ & Camerâ Imperiali, respectiuè ad ipsum directâ, ideoque idem ad tertium articulum dicit, Abbatiam habendam pro Prælatura Imperij. Septimus dicit Monasterium à Constantino Magno conditum, & ad secundum articulum, Abbatem esse Prælatum Imperij. Nonus affirmat esse Prælaturam Imperii. Duodecimus vocari Regale Monasterium. Decimus tertius, quod Abbas sit Capellanus honoris Reginæ Romanorum, itemque quod Religiosi illum habeant pro Abbatे Imperii. Decimus quartus, Abbatem semper vocatum ad Comitia Imperii & esse membrum Imperii. Decimus sextus, esse membrum Imperii, sed immune. Decimus septimus esse Prælaturam Imperii, Cæsaris Cameram.

Ad secundum Articulum Fiscalis, similia multi deponunt.

Ad Tertium, plerique omnes testantur Abbatem ad Dietas & Conuentus Imperii vocatum.

Ad quartum vero, deponunt eum habere Regalia ab Imperatore & Impe-

rio, & nominatim Nonus testis & Decimus quartus dicunt illa ab Archiepiscopo ut Cæsar's Commissario recipi.

Ad quintum testantur Abbatem Matriculæ & Registris Imperij inscriptum, idque se vidisse assert tertius testis, cui consentit decimus quartus.

Ad septimum denique, aperte omnes testantur Abbatem separatam habere Iurisdictionem, Tribunal, Officiales, & ab Archidiœcesi distinctos, de crimini bus capitibus per suos Ministros cognoscere, & similia.

Quid ad hæc omnia, alia que, quæ in processu videre est, dices voti scriptor? Nonne ipsi testes Archiepiscopales certissimis indicijs & testimonij probârunt Monasterium esse & fuisse in possessione libertatis suæ & immediationis sub Imperatore & Imperio.

Et quare bone assessor & iudex iuste (talis eras) hæc omnia alia que clarissima Iuris Maximiani fundamenta & probationes ita tacuisti, dissimulasti, non tetigisti? saltem, cum paucula quæ pro Archiepiscopo videbantur facere, tam prolixè & operose deduxisti, extendisti, amplificasti?

Ad hæc ostende, age, in tuorum testium vniuersâ depositione vel mentionem ullam aut probationem Iudicationis ab Archiepiscopo in Maximianos, viiiusve Iurisdictionis, actu aliquo exercitæ, siue in casibus Iustitiae, siue in casibus politiæ, item ostende actus Releuij alicuius, hommagij, feudalis que iuramenti, Archiepiscopo ipsius proprio nomine præstiti?

In horum igitur omnium libertate & possessione Maximiani perstiterunt; in quibus tamen essentialis Dominij Iurisdictionalis siue territorialis notæ consistunt.

Nunc ad facta, in voto adeo celebrata, respondendum est.

*Artic. 5. Non possedisse Archiepiscopum ius in Abbatiam,
etiam si Abbas subinde ad eius Conuentus
venisset.*

DEpont testes, inquit votum, Abbatem ad Conuentus Treuirenses obedienter comparuisse.

Si addictos Conuentus aliquando venerit Abbas, certè liberè eum venisse ex ipsis Archiepiscopi testibus apparer, nam eum sæpe absuisse ab illis testantur primus, octauus, & decimus tertius; Undecimus verò, unus statuum præcipius, testatur de se hoc articulo nihil certi posse dicere. Et quartus ad sextum Archiepiscopi articulum deponit se obseruasse, quod suo tempore quartenis ordine vicibus, etiam si vocatus esset, non comparuerit.

Sed quid tandem si subinde ad Conuentus Provinciales Treuirenses venerit, ex hoc inferre potes? An ob talem actum, eum desisse esse statum & membrum Imperij? an ideo mox factum Archiepiscopi subditum? an per hoc supremo illi iuri & immediato, quod in illum habet Cæsar & Imperium, se subtraxisse?

Atqui euocatur etiam & ab omni sæculorum memoria euocatus fuit ad Comitia Ducatus Luxemburgensis, ibidemque comparuit, & quidem tanquam primus Ecclesiastici ordinis Prælatus; an ideo desistit esse Prælatus Imperij? an Duci Luxemburgensi idcirco subiectus fuit? an illi collectas, quas alioquin Imperio (nisi esset immunis) soluere deberet, pendere idcirco tene-